

Minister Zdrowia

Warszawa, 09 lipca 2019

PPWA.070.7.2019.KW

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na Interpelację nr 32061 Pani Aldony Młyńczak oraz Pani Alicji Chybickiej Posłów na Sejm RP, z dnia 26 czerwca 2019 r., w sprawie rosnących problemów z zapewnieniem obsady pielęgniarstwa w polskiej służbie zdrowia, uprzejmie proszę o przejęcie odpowiedzi na poniższe pytania.

Odpowiadając na pytania dotyczące liczby wakatów na stanowiskach pielęgniarstwa w polskich szpitalach, uprzejmie informuję, iż Ministerstwo Zdrowia monitoruje liczbę pielęgniarek posiadających prawo wykonywania zawodu i wykonujących zawód. Na podstawie danych pozyskanych z Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych wg. stanu na dzień 31.12.2018 r. liczba aktywnych zawodowo pielęgniarek wynosi 233 012, a liczba aktywnych zawodowo położnych 28 368.

Według informacji dotyczących zatrudnienia pielęgniarek i położnych w szpitalach poszczególnych województw, uzyskanych z NFZ, na dzień 13 lutego 2019 r. zostało zgłoszonych do realizacji umów z leczenia szpitalnego łącznie 144 603 pielęgniarki i położne. Ilość łóżek w ramach leczenia szpitalnego – stan na dzień 31.12.2018 r., wynosi 147 296, co wskazuje że wskaźnik zatrudnienia pielęgniarek i położnych na 1 łóżko wynosi 0,99 (zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 października 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego wskaźniki zatrudnienia pielęgniarek

i położnych określono w wymiarze 0,6 na łóżko (oddziały o profilu zachowawczym) i 0,7 na łóżko (oddziały o profilu zabiegowym).

Liczbę pielęgniarek i położnych zgłoszonych do realizacji umów z zakresu leczenia szpitalnego w skali kraju i w poszczególnych województwach, przedstawia poniżej tabela.

Lp.	Oddział NFZ	Liczba pielęgniarek	Liczba położnych	Razem
1	Dolnośląski OW NFZ	9 389	1 189	10 578
2	Kujawsko-Pomorski OW NFZ	6 708	977	7 685
3	Lubelski OW NFZ	5 010	683	5 693
4	Lubuski OW NFZ	2 894	449	3 343
5	Łódzki OW NFZ	8 783	1 349	10 132
6	Małopolski OW NFZ	11 064	1 607	12 671
7	Mazowiecki OW NFZ	19 799	2 686	22 485
8	Opolski OW NFZ	3 067	451	3 518
9	Podkarpacki OW NFZ	7 655	1 242	8 897
10	Podlaski OW NFZ	4 486	604	5 090
11	Pomorski OW NFZ	6 016	903	6 919
12	Śląski OW NFZ	16 805	2 108	18 913
13	Świętokrzyski OW NFZ	4 585	693	5 278
14	Warmińsko-Mazurski OW NFZ	4 631	626	5 257
15	Wielkopolski OW NFZ	10 608	1 818	12 426
16	Zachodniopomorski OW NFZ	5 078	661	5 739
Razem		126 578	18 046	144 624

Źródło: NFZ

Odnosząc się do sytuacji w Klinice Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej we Wrocławiu, uprzejmie informuję, iż z informacji przekazanych przez dyrekcję placówki, wynika iż liczba zatrudnionego personelu pielęgniarskiego zgodnie z wymaganiami Ministra Zdrowia dotyczącymi liczby etatów zatrudnionych pielęgniarek w przeliczeniu na łóżko szpitalne w tej klinice nie tylko spełnia ale i przekracza wymagane normy (kopia pisma z dn.07.06.2019 r. w załączeniu).

W związku z powyższym obecna sytuacja nie zagraża bezpieczeństwu pacjentów, a wprowadzone normy mają na celu poprawę jakości udzielanych świadczeń.

Jednocześnie należy zauważyć, iż rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego wprowadziło przepis przejściowy od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. dla świadczeniodawców udzielających świadczeń w trybie hospitalizacji lub hospitalizacji planowej w przypadku leczenia dzieci.

Zgodnie z brzmieniem przepisu § 2 ust. 1 świadczeniodawcy nie spełniający w dniu 1 stycznia 2019 r. wymogu odnoszącego się do zapewnienia równoważnika etatu na 1 łóżko w przypadku leczenia dzieci, do dnia 1 lipca 2019 r. mogą zapewniać równoważnik etatu na 1 łóżko nie mniejszy niż: 0,6 w przypadku oddziałów zachowawczych oraz 0,7 w przypadku oddziałów zabiegowych.

Aktualnie Ministerstwo Zdrowia podjęło prace nad wydłużeniem ww. terminu przejściowego, u świadczeniodawców udzielających świadczeń w trybie hospitalizacji lub hospitalizacji planowej w przypadku leczenia dzieci. Zmiany te będą korzystne dla świadczeniodawców.

Ponadto, realizacja przez podmioty lecznicze ww. przepisów rozporządzenia jest objęta kontrolą Ministra Zdrowia prowadzoną m.in. przez konsultantów krajowych w dziedzinach pielęgniarstwa, a także kontrolą NFZ, który weryfikuje liczbę personelu pielęgniarskiego zgłoszonego do realizacji świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju leczenie szpitalne z liczbą łóżek zarejestrowanych w RPWDL. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wzywa świadczeniodawcę do spełnienia wymaganej liczby pielęgniarek i położnych.

Odpowiadając na pytanie dotyczące działań Ministerstwa Zdrowia, aby zwiększyć liczbę personelu pielęgniarskiego w szpitalach w Polsce, uprzejmie wyjaśniam, iż Ministerstwo Zdrowia podejmuje wiele konkretnych działań, które mają na celu zwiększenie liczby wykwalifikowanych pielęgniarek i położnych w systemie ochrony zdrowia, uatrakcyjnienie i zwiększenie prestiżu tych zawodów.

Odnutowywany ostatnio systematyczny wzrost liczby pielęgniarek w systemie ochrony zdrowia wynika m.in. z takich działań podejmowanych przez Ministerstwo Zdrowia jak:

1. Zwiększenie i stabilizacja wynagrodzeń pielęgniarek i położnych poprzez włączenie do wynagrodzenia zasadniczego kwoty co najmniej 1100 zł brutto od 1 września 2018r. i co najmniej 1200 zł od 1 lipca 2019 r.
2. Wsparcie dla pielęgniarstwa ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) w perspektywie 2014-2020 na kształcenie przeddyplomowe i podyplomowe pielęgniarek i położnych oraz poprawę jakości kształcenia (zwiększenie liczby absolwentów, kursy specjalistyczne w obszarach związanych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi kraju, rozwój i tworzenie centrów symulacji medycznej).

Na wyżej wymienione działania łącznie przeznaczono kwotę **225 832 288,14 zł**.

3. Zwiększono środki na kształcenie przeddyplomowe i podyplomowe pielęgniarek i położnych:

- a. Zwiększono dotację dydaktyczną dla uczelni nadzorowanych przez MZ w ustawie budżetowej na 2018 r. o kwotę 3 200 000 zł – planowany wzrost studentów na kierunku pielęgniarstwo o około 30% (500 miejsc) od roku akademickiego 2018/19. Na 2019 r. zostały zaplanowane środki w kwocie 12.800.000 zł na kontynuację kształcenia zwiększonej liczby osób przyjętych w roku akademickim 2018/2019. Planuje się również zabezpieczenie środków finansowych w kwocie 3.200.000 zł, która zostanie analogicznie jak w roku bieżącym podzielona pomiędzy te uczelnie medyczne, które będą deklarowały kolejne zwiększenie liczby przyjęć na kierunku pielęgniarstwo I stopnia w roku akademickim 2019/2020. Wspierane jest też powstawanie kierunków pielęgniarstwa na uczelniach podległym innym resortom.
- b. Kontynuowane jest dofinansowanie specjalizacji dla pielęgniarek i położnych w priorytetowych dziedzinach (corocznie przeznaczane jest około 8 mln zł). Na 2019 r. planowane jest docelowo 9 mln zł (zwiększenie kwoty w stosunku do 2018 r. o 1 mln zł – zwiększenie liczby pielęgniarek i położnych objętych dofinansowaniem o ok. 800 osób).

Konsekwencją ww. działań prowadzonych przez ostatnie 3-4 lata jest poprawa warunków wynagradzania pielęgniarek i położnych. Ponadto działania te przyniosły widoczne efekty, zatrzymano niekorzystny trend – w ostatnim okresie obserwujemy wzrost kadry pielęgniarskiej w systemie ochrony zdrowia (od 2014 r. **liczba aktywnych zawodowo pielęgniarek wzrosła o 13 417** pielęgniarek na koniec 2018 r., a **liczba aktywnych zawodowo położnych wzrosła o 2 891** położnych na koniec 2018 r.). Liczba szkół kształcących pielęgniarki wzrosła od 2014 r. z 74 uczelni do 99 uczelni w roku 2019 (25 uczelni więcej). Wzrosło zainteresowanie studiami pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo. W roku akademickim 2014/2015 zostało przyjętych na pielęgniarstwo I stopnia 5 431 osób, a w roku 2018/2019 – 6 653 osoby.

Ponadto Minister Zdrowia 21 kwietnia 2017 r. powołał Zespół, który w grudniu 2017 r. opracował dokument pn. Strategia na rzecz rozwoju pielęgniarstwa i położnictwa w Polsce. Strategia została przygotowana przez szerokie grono ekspertów, m.in. przedstawicieli środowiska zawodowego pielęgniarek i położnych, samorządu zawodowego i ogólnopolskiego związku zawodowego pielęgniarek i położnych, z udziałem przedstawicieli towarzystw naukowych i stowarzyszeń zawodowych (reprezentujących także inne zawody medyczne – opiekun medyczny), pracodawców, organizacji pacjenckich, placówek oświatowych, kształcących w innych zawodach

medycznych, przedstawicieli administracji publicznej (resort zdrowia, nauki i szkolnictwa wyższego, edukacji) oraz Narodowego Funduszu Zdrowia.

Dokument ten został przyjęty przez Ministra Zdrowia i jest jednym z istotnych narzędzi w realizacji polityki zdrowotnej w perspektywie wieloletniej, określa ustalone wspólnie ze środowiskiem pielęgniarek i położnych kierunki działań jakie należy podjąć, aby zapewnić wysoką jakość, bezpieczeństwo i dostęp do opieki pielęgniarskiej dla pacjentów. Minister Zdrowia podejmując decyzje dotyczące organizacji i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, w szczególności w obszarze pielęgniarstwa i położnictwa będzie uwzględniał propozycje działań określone w ww. Strategii, mając na uwadze możliwości i zasoby (m.in. finansowe) budżetu państwa oraz systemu ochrony zdrowia. W chwili obecnej dokument ten pod nazwą POLITYKA WIELOLETNIA PAŃSTWA NA RZECZ PIELEGNIASTWA I POŁOŻNICTWA (Z UWZGLĘDNIENIEM ETAPÓW PRAC ZAINICJOWANYCH W ROKU 2018), zgodnie z procedurą, został uwzględniony w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów i uwzględniony pod numerem ID 230. Aktualnie projekt dokumentu został przekazany do konsultacji publicznych, z terminem zgłoszenia uwag do 5 sierpnia 2019 roku.

Z poważaniem

Józefa Szczurek-Żelazko

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/